

EVSEL KATI ATIK TARİFE RAPORU 2019

TEMİZLİK İŞLERİ MÜDÜRLÜĞÜ

1.GİRİŞ

Bu rapor, 27.10.2010 tarih 27742 sayılı resmi Gazete’ de yayınlanan Atıksu Altyapı ve Evsel Katı Atık Bertaraf Tesisleri Tarifelerinin Belirlenmesinde Uyulacak Usul Ve Esaslara İlişkin Yönetmelik’in 23/1 maddesinde yer alan “2872 sayılı Çevre Kanununun 11 inci maddesinde belirlenen idarelerce ve belediye meclisince atık su ve evsel katı atık tarife ücretleri kararı alınmadan önce halkın önerilen tarifeler ve esasları hakkında bilgilendirilmesi, görüş ve önerilerinin alınması maksadıyla ücretlerin hangi esaslar çerçevesinde belirlendiğini, hangi ana maliyet kalemlerinin dikkate alındığını, geçmiş yıllardaki maliyetleri, planlanan yatırım programını ve önerilen tarifeleri içerecek bir rapor hazırlanır.” Biçimindeki düzenleme gereği hazırlanmıştır.

Rapor konusu çalışmanın amacı; evsel katı atık idarelerine, atık üreticilerine sağladıkları evsel katı atık hizmetleri için evsel katı atık tarifelerinin ve ücretlerinin saptanmasıdır. 2872 Sayılı Çevre Kanununun 11. Maddesi uyarınca evsel katı atık hizmetlerinden tahsil edilen ücretler evsel katı atık ile ilgili hizmetler dışında kullanılamaz. Bu doğrultuda Atıksu Altyapı ve Evsel Katı Atık Bertaraf Tesisleri Tarifelerinin Belirlenmesinde Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik, evsel katı atık idarelerinin tarifelerini tam maliyet esasına göre toplam sistem maliyeti üzerinden belirlemelerini gerektirmektedir.

Raporun hazırlanmasında 2872 Sayılı Çevre Kanunu hükümleri, Atıksu Altyapı Ve Evsel Katı Atık Bertaraf Tesisleri Tarifelerinin Belirlenmesinde Uyulacak Usul Ve Esaslara İlişkin Yönetmelikte yer alan düzenlemeler ve Evsel Katı Atık Tarifelerinin Belirlenmesine Yönelik Kılavuzdaki açıklamalar esas alınmıştır.

Raporun 2.Bölümünde Tarife Hesaplama İlkeleri, 3.Bölümünde Maliyetler ve Tarifelerin belirlenmesi işlemlerine ilişkin açıklamalar, 4.Bölümünde Faturalama ve Muhasebeleştirmeyle ilgili ilkeler ve 5.Bölümünde ise Vatandaşın Bilgilendirilmesiyle İlgili açıklamalara yer verilmiştir.

2.TARİFE HESAPLAMA İLKELERİ

Atıksu Altyapı Ve Evsel Katı Atık Bertaraf Tesisleri Tarifelerinin Belirlenmesinde Uyulacak Usul Ve Esaslara İlişkin Yönetmelik, evsel katı atık idarelerinin tarifeleri saptarken tam maliyet ve kirleten öder ilkelerini kullanmalarını zorunlu kılmaktadır. Bu raporda tarife terimi bir evsel katı atık idaresinin, evsel katı atık ile ilgili verdiği tüm hizmetler karşılığında ortaya çıkan toplam sistem maliyetinin bu hizmetlerden yararlanan atık üreticilerine yansıtılmasına yönelik yöntemi ve bu yöntemle hesaplanmış ücretler listesini ifade etmektedir.

Bu raporda toplam sistem maliyetin hesaplanması için maliyet artı yöntemi kullanılmıştır. Maliyet artı yönteminde, sağlanan hizmete ait tüm maliyetlerin belirlenmesi tarife hesaplamasının temelini oluşturmaktadır. Bu yöntemde, sistemin mevcut ihtiyaçları kapsamında oluşan maliyetler hesaplanır. Daha sonra hizmetlerin uzun vadede sürdürülebilirliğini sağlamak için gerekli özkaynak getirisi maliyetler toplamına eklenir.

Bir başka deyişle Evsel Katı Atık Tarifelerinin Belirlenmesine Yönelik Kılavuzda;

“Toplam Sistem Maliyeti = Evsel Katı Atık Hizmetleri Maliyeti + Özkaynak Getirisi” olarak tanımlanmaktadır.

Tarife hesaplamasında şu adımlar izlenmiştir:

- Hizmetin kapsamı tanımlanmıştır.
- Tanımlanan hizmetin sağlanması için faaliyete göre maliyet hesaplanmıştır.
- Özkaynak getirisi belirlenmiştir.
- Çevre Temizlik Vergisi gelirleri maliyetten düşülmüştür.
- Ortalama atık üretimi hesaplanmıştır.
- Toplam sistem maliyetinin atık üreticilerine dağıtımı yapılmıştır.
- Faturalama için bir tarife yapısı ve türü seçilmiştir.

Atıksu Altyapı ve Evsel Katı Atık Bertaraf Tesisleri Tarifelerinin Belirlenmesinde Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmeliğin 22'nci maddesi gereğince; “Atıksu ve evsel katı atık hizmetlerine ait ücretlendirme yapılan hizmetin karşılığı olarak müstakilen, düzenli aralıklarla su faturaları üzerinden yapılır.”

Su faturalama dönemlerinde su tüketimi olmayan abonelerden katı atık bedeli alınmayacaktır.

3. MALİYETLER

3.1. Hizmet Kapsamı

Hizmetin kapsamı; Katı atık toplama hizmetleridir.

3.2. Toplam Katı Atık Maliyetinin Hesaplanması

Toplam sistem maliyeti hesaplanırken dört unsur dikkate alınmıştır. Bunlar; direkt maliyetler, dolaylı maliyetler, özkaynak getirisi ve kurumlar vergisi olup hesaplamalar kılavuzda belirtildiği üzere 2019 yılına ait veriler kullanılarak yapılmıştır.

Direkt maliyetlerin içerisinde malzeme, enerji, yakıt, personel, amortisman, bakım-onarım, atık toplama hizmet alımları ve diğer direkt maliyetler bulunmaktadır. Dolaylı maliyetin içerisinde ise sigorta giderleri bulunmaktadır.

TABLO 1: TOPLAM SİSTEM MALİYETİ

MALİYETLER	TOPLAM(TL)
Direkt Maliyetler	
Malzeme	403.697,65
Enerji	108.244,03
Yakıt	2.497.577,46
Personel	650.571,30
Amortisman	1.267.724,45
Bakım ve Onarım	979.816,76
İş ve Hizmet Sözleşmesinden Doğan Maliyet (Atık Toplama Hizmetleri Personel Çalıştırılması)	8.828.119,05
Diğer Direkt Maliyetler	119.507,02
Direkt Maliyetler Toplamı	14.855.257,72
Dolaylı Maliyetler	
Diğer Personel Maliyetleri	104.969,68
Diğer Dolaylı Maliyetler	93.409,44
Dolaylı Maliyetler Toplamı	198.379,12
Ara Toplam(Faaliyetlere Göre Maliyet Toplamı)	15.053.636,84
Özkaynak Getirisi (%3,83)	3.399.111,20
Kurumlar Vergisi	18.261,64
TOPLAM SİSTEM MALİYETİ (KDV Dahil)	18.471.009,68

İdare olarak, hizmetin sürdürülebilirliğinin sağlanması, evsel atık toplama hizmetinden dolayı gelecek dönemde yüklenilmesi olası giderlerin karşılanması amacıyla tarifeye esas tutarın belirlenmesinde öz kaynak getirisi kalemi de dikkate alınmıştır. Öz kaynak getirisi, faaliyete göre maliyet toplamının %22,58 (2019 yeniden değerlendirme oranı) olarak belirlenmiştir.

Ayrıca tam maliyet belirlenmesinde mükerrer hesaplama olmaması için; 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun Mükerrer 44 üncü maddesi hükmü gereğince alınan çevre temizlik vergisi toplam sistem maliyetinden çıkartılmalıdır. Verilen aynı hizmet için birden fazla bedel alınmaz. Bu nedenle Toplam Sistem Maliyeti hesaplandıktan sonra Çevre Temizlik Payı Toplam Maliyetten düşülerek KDV'siz tutar belirlenmiştir.

TABLO 2: NET TOPLAM SİSTEM MALİYETİ

Açıklama	Miktar (TL)
Toplam Sistem Maliyeti (KDV dahil)	18.471.009,68
Satış Gelirleri (-)	0,00
Çevre Temizlik Vergisi Gelirleri (-)	2.695.706,13
Net Toplam Sistem Maliyeti (ÇTV düşüldükten sonra)	15.775.303,55
NET TOPLAM SİSTEM MALİYETİ (KDV Hariç)	13.368.901,31

3.3 Atık Miktarlarının Hesaplanması

Atıksu Altyapı ve Evsel Katı Atık Bertaraf Tesisleri Tarifelerinin Belirlenmesinde Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmeliğin 18-(2) a) maddesi hükmü gereğince; evsel katı atık hizmetlerine ait ücret belirlenirken, atık üreticisinin ürettiği atık miktarının ağırlığı kullanılarak ücret tespiti yoluna gidilmiştir.

Belediyemiz bilgi sistemindeki verilere göre 2019 yılına ait toplanmış olan çöp miktarı **62.047,00** tondur.

Akdeniz Üniversitesinin günlük ortalama çöp miktarı 10 ton olduğu tespit edilmiş ve yıllık olarak $10 \times 30 \times 12 = 3.600$ Ton olarak hesaplanmıştır.

Aşağıda yer alan tablolar, Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü Evsel Katı Atık Tarifelerinin Belirlenmesine Yönelik Kılavuzda yer alan verilerden, Belediyemiz Zabıta Müdürlüğü verilerinden ve ASAT verilerinden yararlanılarak hazırlanmıştır.

TABLO 3: OKULLARIN YILLIK KATI ATIK MİKTARLARI

Öğrenci Sayısı (kişi)		Atık Miktarı (ton/yıl)		Miktar (adet)	Çöp Miktarı (ton/yıl)
751den büyük		48,7 den büyük		13	633,10
750	500	48,6	32,4	9	291,60
499	250	32,3	16,2	9	145,80
249	100	16,1	6,5	11	71,50
99	50	6,4	3,2	5	16,00
49	20	3,2	1,3	5	6,50
19	0	1,3	0	0	0,00
Toplam				52	1.164,50

TABLO 4: KAMU BİNALARININ YILLIK KATI ATIK MİKTARLARI

Personel Sayısı (kişi)		Atık Miktarı (ton/yıl)		Miktar (adet)	Çöp Miktarı (ton/yıl)
501den büyük		295,6 den büyük		2	591,20
500	250	295	147,5	1	147,50
249	100	146,9	59	2	118,00
99	50	58,4	29,5	6	177,00
49	20	28,9	11,8	0	0,00
19	5	11,2	3	48	144,00
4	0	6,4	0	0	0,00
Toplam				59	1.177,70

TABLO 5: RESTORAN ve KAFETERİYALARIN YILLIK KATI ATIK MİKTARLARI

Alan (m ²)		Atık Miktarı (ton/yıl)		Miktar (adet)	Çöp Miktarı (ton/yıl)
1001den büyük		611,6 den büyük		7	4.281,20
1000	750	611	458,3	1	458,30
749	500	457,6	305,5	7	2.138,50
499	250	304,9	152,8	24	3.667,20
249	100	152,1	61,1	79	4.826,90
99	50	60,5	30,6	77	2.356,20
49	0	29,9	0	74	0,00
Toplam				269	17.728,30

TABLO 6: BÜRO ve DİĞER TİCARETHANELERİN YILLIK KATI ATIK MİKTARLARI

Personel Sayısı (kişi)	Atık miktarı (ton/yıl)		Miktar (adet)	Çöp Miktarı (ton/yıl)	
701den büyük	174 den büyük		21	3.654,00	
700	250	173,7	62,1	19	1.179,90
249	150	61,8	37,2	12	446,40
149	100	37	24,8	50	1.240,00
99	50	24,6	12,4	29	359,60
49	10	12,2	2,5	293	732,50
9	0	0	0	3.964	0,00
Toplam			4.388	7.612,40	

TABLO 7: OTELLERİN YILLIK KATI ATIK MİKTARLARI

Yatak Sayısı (adet)	Atık Miktarı (ton/yıl)		Miktar (adet)	Çöp Miktarı (ton/yıl)	
500den büyük	492,8 den büyük		4	1.971,20	
499	300	491,8	295,7	1	295,70
299	200	294,7	197,1	1	197,10
199	100	196,1	98,6	11	1.084,60
99	50	97,6	49,3	31	1.528,30
49	20	48,3	19,7	50	985,00
9	0	18,7	0	7	0,00
Toplam			105	6.061,90	

TABLO 8: YILLIK KATI ATIK MİKTARININ DAĞILIMI

Kurum Tipi	Çöp Miktarı (ton/yıl)	Miktar (%)	Miktar (adet)
Okullar	1.164,50	1,88	52
Kamu Binaları	1.177,70	1,90	59
Akdeniz Üniversitesi	3.600,00	5,80	1
Restoranlar	17.728,30	28,57	269
Büro ve Diğer Ticarethaneler	7.612,40	12,27	4.388
Oteller	6.061,90	9,77	105
Haneler	24.702,20	39,81	87.946
Toplam	62.047,00		

3.4 Evsel Katı Atık Tarife Türü

Atıksu Altyapı ve Evsel Katı Atık Bertaraf Tesisleri Tarifelerinin Belirlenmesinde Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmeliğin 20-(1) a) maddesi; “18 inci madde de belirtilen yöntemlere göre hesaplanmış ve değişken ücretlerden oluşan tarife” esas alınmıştır.

TABLO 9: EVSEL KATI ATIK HESAPLAMA TABLOSU

Yıllık Toplanan Çöp Miktarı		62.047,00 ton			
Yıllık Net Toplam Sistem Maliyeti (KDV'siz)		13.368.901,31 TL			
Yıllık Birim Maliyet		0,21546 kg/TL			
Aylık Evsel Katı Atık Oran, Miktar ve Dağılımları					
Abone Türü	Oran (%)	Yıllık Miktar (ton/yıl)	Abone Sayısı (adet)	Abone Başına Düşen Yıllık Miktar (kg/yıl)	Abone Başına Düşen Aylık Miktar (kg/yıl)
Haneler	39,81	24.702,20	87,946	280,88	23,41
Okullar	1,88	1.164,50	52	22.394,23	1.866,19
Kamu Binaları	1,90	1.177,70	59	19.961,02	1.663,42
Akdeniz Üniversitesi	5,80	3.600,00	1	3.600.000,00	300.000,00
Restoran ve Kafeteryalar	28,57	17.728,30	269	65.904,46	5.492,04
Büro ve Diğer Ticarethaneler	12,27	7.612,40	4.388	1.734,82	144,57
Oteller	9,77	6.061,90	105	57.732,38	4.811,03
Yıllık Toplam Net Maliyetler (KDV'siz)					
Abone Türü	Oran (%)	Tüm Aboneler (yıl/TL)	Abone Sayısı (adet)	Abone Başına Düşen Yıllık Net Maliyet (yıl/TL)	Abone Başına Düşen Aylık Net Maliyet (ay/TL)
Haneler	39,81	5.322.437,41	87,946	60,52	5,04
Okullar	1,88	250.907,95	52	4.825,15	402,10
Kamu Binaları	1,90	253.752,08	59	4.300,88	358,41
Akdeniz Üniversitesi	5,80	775.670,78	1	775.670,78	64.639,23
Restoran ve Kafeteryalar	28,57	3.819.812,29	269	14.200,05	1.183,34
Büro ve Diğer Ticarethaneler	12,27	1.640.198,95	4.388	373,79	31,15
Oteller	9,77	1.306.121,86	105	12.439,26	1.036,60

4. FATURALAMA VE MUHASEBELEŞTİRME

4.1.Faturalama İlkeleri

Konutlar evsel katı atık hizmetlerine ait ücretlendirme yapılan hizmetin karşılığı olarak müstakilden, düzenli aralıklarla su faturaları üzerinden yapılacaktır. Faturalamada aşağıdaki ilkeler dikkate alınacaktır:

- Okullar, Kamu binaları, ticarethaneler ve otellerin ödeyecekleri bedellerin ayrımı sözleşme sırasında öğrenci sayısı, personel sayısı, kullanım alanı (m²) ve yatak sayısı kriterlerine göre yapılacaktır.
- Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü Evsel Katı Atık Tarifelerinin Belirlenmesine Yönelik Kılavuzuna göre hesap yapıldığında kamu ve ticari işletmelerin büyük bir kısmı hiç atık üretmiyor gibi gözükmektedir. Bu sebeple bu ticarethaneler hane tarifesi üzerinden ücretlendirilecektir.
- Marketlerden kaynaklanan atıkların tamamına yakını ambalaj atığı mahiyetinde olduğu için, marketler hane tarifesi üzerinden ücretlendirilecektir.
- Faturada her bir hizmetin ücreti ayrı ayrı gösterilecektir,
- Fatura katı atık üreticisine/aboneye mahsus tüm gerekli bilgileri içerecektir, (isim, adres, atık üreticisi/abone numarası vb.)
- Faturada ve düzenleme tarihi ve son ödeme tarihi bulunacaktır,
- Faturanın nasıl ödenebileceği ile ilgili bilgiler faturada belirtilecektir,
- Fatura, her bir hizmet için her tarife türü için gerekli bilgiyi sağlayacaktır.

4.2.Muhasebeleştirme

Atıksu Altyapı ve Evsel Katı Atık Bertaraf Tesisleri Tarifelerinin Belirlenmesinde Uyulacak Usul Ve Esaslara İlişkin Yönetmelik hükümleri doğrultusunda yapılacaktır.

5. VATANDAŞIN BİLGİLENDİRİLMESİ

Atıksu Altyapı ve Evsel Katı Atık Bertaraf Tesisleri Tarifelerinin Belirlenmesinde Uyulacak Usul Ve Esaslara İlişkin Yönetmelik'in 23/1 maddesi hükmü gereğince halkın önerilen tarifeler ve esaslar hakkında bilgilendirilmesi amacıyla aynı yönetmeliğin 23/2 maddesi hükmü gereğince halka duyurulması gerekmektedir.

İşbu evsel katı atık tarifesi yürürlükte bulunan mevzuat hükümlerine uygun olarak tarafımdan düzenlenmiştir./10/2020

Dr. Özgür Bülent YALÇIN
Temizlik İşleri Müdür V.